

14.10.2018

Neděle Děkčinění

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů.“
Ef 1,3

Píseň 217 Povstali jsme z lože svého

Modlitba: Hospodine, svatý a věčný Bože, náš nebeský Otče, děkujeme za tvé dary. Dostáváme mnoho dobrého a krásného pro tělo i duši. Ale jak tak životem pádíme, jak nás poutají naše starosti a obavy, ani si těch tvých darů třeba nevšimneme. Až teď – teď máme chvíli pro vděčnost, chvíli ticha, kdy každý smíme objevit a pro sebe si pojmenovat, co jsme dostali. ...

A společně jako tvůj lid smíme poděkovat za dar Kristova evangelia, dar neobyčejné milosti, pravdy, naděje, za dar, který je zdrojem odvahy a lásky. Děkujeme a zároveň se zahanbením přiznáváme, že se právě s tímto darem mjííme. Vyznáváme jako svou vinu a hřích, že právě tento tvůj vzácný dar svou nedůvěrou a lhostejností promarňujeme. V tichosti každý procházíme své minulé pomíjivé dny, jejich prázdnotu... Pane, smiluj se. Neuzavírej před námi svou náruč, daruj novou porci svého Ducha, Ducha Kristova! K radosti a užitku nám i všemu stvoření! Amen.

Čtení: Mt 6,25-33

Píseň 613 Oči všech se upírají

Kázání: Kaz 2,1-11

Slavíme svátek Děkčinění za dary Boží. Děkujeme za plody země, ovoce, chléb, víno (hrozny i nápoj). Za vše, čím se živí naše tělo. Bible tím nepohrdá. Vždyť se také za chléb

vezdejší modlíme. A mnozí také – nejen v neděli Díkčinění – děkujeme Bohu před každým (všedním i svátečním) jídlem. Děkujeme i za vše, čím se sytí naše duše. Za naše blízké a za dar dobré mysli. A děkujeme za to, z čeho žije náš duch. Za dar víry a naděje.

Kazatel mnohé z těchto darů zmiňuje, ale dělá nad nimi otazník. Nebo se jim dokonce vysmívá? Ne, snad ne těm věcem, sám sobě se pošklebuje. Své vlastní radosti nebo naivitě. Užíval těch darů ve svou chvíli, ale teď o tom přemýšlí a leccos vidí jinak. Je kazatel moudrý člověk, který získal životní zkušenosti hlubší vhled, lepší poznání? Dává dobrou radu mladým? Anebo je zahořklý stařec? Chce nám jen naši radost pokazit? Ale jeho radost přece byla opravdová, nepopírá, že ho život těšil, proč by mu ve zpětném pohledu měla zhořknout? Což nemá radost svou hodnotu, i když víme, že se radujeme z pomíjivých věcí? I když víme, že přijdou těžké, smutné časy? Máme se snad už dopředu rmoutit a žádné radosti neužít?

Z odstupu hledí kazatel na vlastní život, na své úsilí, přemýšlí, zvažuje a sebe nešetří. Vidí svou povrchnost, slepotu, nezodpovědnost. Užitečné je jeho pozorování. Kolikrát třeba slýchám: neviděl jsem, nevnímal, byl jsem ponořen do své práce, kterou jsem měl rád, ale málo jsem se věnoval dětem, rodině. Teď toho lituji. Ano, radost v tom byla, ale upřel jsem se celý jedním směrem. Něco jsem opominul, s někým se minul.

Anebo se ukazuje, že byl kazatel příliš zaměřen sám na sebe. Užít si, udělat sobě dílo, být pro sebe, neodpírat si. Vlastně mi připadá, že se sice opravdově radoval, ale nebyla to radost z darovaného, protože vše si sám zařídil, nic nedostal, nikoho jakoby nepotřeboval. Copak je to za dary, když jsem si vše zařídil sám?

Občas slyším: musel(a) jsem si udělat radost. Zajít si na dobré jídlo, koupit něco na sebe. Zní mi to divně („užít si“), ale vím, že je obrovský rozdíl, řekne-li něco takového obětavý a uštvaný sociální pracovník anebo někdo, kdo nedělá nic jiného, než všechno jen pro sebe. A je spíš divné, že těm, kdo se dávají

druhým, dávno neřekli jejich blízcí: kup si něco na sebe, udělej(me) si dnes volno anebo: zvu tě na večeri. Mimochodem, pokud ti, kdo dávají, tak činí bez radosti, nějak to darované méně chutná. Někdy ani nemám chuť přijmout dar (službu) od někoho, kdo mi s ní zároveň servíruje svou únavu, zakyslost, svůj potlačovaný, avšak zjevný nárok na vděčnost a obdiv. Ať si tedy dobří lidé klidně užívají dobrých věcí pro (svou) radost! I těm v jejich okolí pak bude líp.

Krásných, dobrých, úžasných věcí kazatel dosáhl a užíval. Jeho současníkům musely připadat nedosažitelné, nadnesené. Dnes jsou v možnostech skoro každého. Ty věci jsou krásné a příjemné a není zakázáno jich užívat, ale snad je ten problém v té přílišné snadnosti, s jakou po nich saháme. Kazatel jako nějaký král pořizuje si zahrady se všemi druhy ovoce. Připomíná to zahradu zemskou, ráj Eden. Jako by si pro sebe dokázal vytvořit, co podle začátku bible stvořil Bůh. Je v tom jakási pýcha? Chybí v tom právě Bůh jako Dárce? Chybí v tom druhý člověk jako partner? Svobodný protějšek, jehož nevlastním, a proto mne může obohatit? Obdarovat? Milenky, které si pořizuje a které ho jistě těší, pro něj takovým darem nejsou. A dobře si všimněme: chybí tady jakékoli morální rozhořčení. Kazatelova moudrost spočívá v rozpoznání, že horší než nemravnost je životní prázdnota. Nepotkává se v tom s Ježíšem?

Když Kazatel závěrem bilancuje své úsilí, připouští, že užívat si přináší sice potěšení, ale užitek z toho žádný není. A z toho plyne jeho frustrace. Všechno je marnost. (Tak překládají králíčtí.) Tak tedy: užít si a užitek. Ta slova jsou si blízka a přece vzdálená. *Užít si* není špatné! Budiž nám přáno. Ale v téhle souvislosti, jak o tom mluví Kazatel, *užít si* mi připadá, jako by života ubylo, jako bych z něho ukrojil. A přinést *užitek* naopak, jako by se něco životu přidalo, jako něco dobrého pro druhé, pro společnou budoucnost.

Jako první biblické čtení jsem vybral Ježíšovo slovo z kázání na hoře: nestarejte se, co byste jedli a co pili, ale

hledejte nejprve Boží království a jeho spravedlnost. A je to jasné slovo, kam svůj život napřít, jak volit. Zaměř se na Boží království, na spravedlnost pro druhé. Na kultivaci společenství, soužití v respektu a pokoji, jeho perspektivu. V tom je naděje, krása, dobro. Darem, který můžeme dostat, je naše radost z toho, že dáváme. Honba za vlastním štěstím není nemravná, ale je zbytečná. A od svých přání a tužeb (nejsou snad jen převlečenými strachy o sebe? nejsou známkami nedůvěry vůči nebeskému Dárci?) můžeš být svoboděn. Jaká radost nechat se obdarovat! Dostávat a přijímat s radostí. S radostí dávat. Amen.

Píseň 547 Co žádáš od nás, Pane

Křest Barbory Keleové

Píseň

Večeře Páně

Přímluvná modlitba + Otče náš

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 89 Chvalte Pána

Poslání: „S bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení.“
Fp 2,12

Požehnání

Píseň 177 Nuž Bohu děkujme